

СТ А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Екатерина Салкова,
определена със Заповед 2266 от 08.10.2024 г. на ректора на Югозападния
университет „Неофит Рилски“ за член на научното жури за публична защита на
дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен
„доктор“
на

Атанас Сашов Бръндев – докторант по докторска програма „Наказателен
процес“, професионално направление 3.6. Право, научна област „Социални, стопански
и правни науки“, на тема:

„НАКАЗАТЕЛНОПРОЦЕСУАЛНИ ОСОБЕНОСТИ НА РАЗСЛЕДВАНЕТО ЧРЕЗ СЛУЖИТЕЛ ПОД ПРИКРИТИЕ”

1. Биографични данни за докторанта и данни за докторантурата

Атанас Сашов Бръндев е завършил висшето си юридическо образование в Югозападния университет „Неофит Рилски“ през 2013 г., след като през 2008 г. завършва „Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред“ в Академията на МВР. От 01.10.2008 г. работи в Министерството на вътрешните работи, а от 2009 г. – в Държавна агенция „Национална сигурност“. През 2019 г. е зачислен като докторант в задочна форма на обучение в докторска програма „Наказателен процес“ с научен ръководител проф. д-р Веселин Вучков.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд е в *обем 182 страници и съдържа 105 бележки под линия*. Библиографската справка включва *92 източници* (от които *88 на български и 4 на английски език*), *но за съжаление голямата част от тях са посочени в списъка, без да има позоваване на тях в текста*. Дисертационният труд съдържа заглавна страница; съдържание; списък на използваните съкращения; въведение; три глави; заключение; списък на ползваните закони и правилници; списък на ползваните конвенции; списък на ползваните наредби; списък на ползваните инструкции; списък на ползваните директиви и международни актове; списък на ползваната чуждестранна литература; списък на ползваната съдебна практика; списък на ползваната практика на Европейския съд по правата на човека; списък на ползваната литература; списък на ползваните източници от интернет; публикации по темата на дисертационния труд и декларация за оригиналност и авторство на дисертационния труд.

Във **въведението** накратко е обоснована актуалността на темата, посочени са целта, задачите, предмета, обекта и обхвата на изследването. В **Глава първа** на дисертационния труд е проследено историческото развитие на разследването чрез служител под прикритие и е представена правната уредба на специалните

разузнавателни средства и конкретно на служителя под прикритие. **Глава втора** е посветена на предпоставките и реда за използване на служител под прикритие, особеностите във връзка с доказването чрез ползването на този способ и на провокацията при дейността на служител под прикритие. В **Глава трета** е направен сравнителен преглед на уредбата на служителя под прикритие в държавите членки на ЕС и са анализирани особеностите на разследването чрез служител под прикритие при доверителна сделка. В **заключението** са изведени някои части от изследването, които дисертантът е преценил като по-съществени.

3. Оценка на научните и научно-приложните приноси

Оценявам положително стремежът на дисертанта да проследи развитието на законодателството, свързано с ползването на служител под прикритие за целите на наказателнопроцесуалното доказване, както в чуждата, така и в българската правна уредба. Извън съмнение е, че практическият опит улеснява в значителна степен разбирането на същността на специалните разузнавателни средства, вкл. ползването на служител под прикритие. От полза е сравнителният преглед на уредбата относно рамките на деянията, които служителят под прикритие може да извърши, без да носи наказателна отговорност и би било полезно ако дисертантът сподели своите изводи относно границите, в които според него следва да се вмести позволеното поведение на служителя под прикритие и отвъд които поведението му би следвало да не се счита за съответно на целта, с която е въведен чл. 12б от Наказателния кодекс. Логичен, предвид практическия опит на дисертанта, е преобладаващият приложен характер на изследването. Редица от формулираните изводи относно практическите проблеми, като например за „своеобразно заобикаляне на регламентирания от закона срок“ (с. 73), за провокацията към престъпление при дейността на служителя под прикритие, за спорното определяне на доверителната сделка като самостоятелно специално разузнавателно средство и др. поставят важни въпроси, които заслужават вниманието на законодателя и на научната общност. Положително оценявам ползването на статистически данни относно прилагането на специални разузнавателни средства, вкл. служител под прикритие. Стилът е четивен и наред с извеждането на основните изводи в края на всяка глава, допринася за лесното възприемане на съдържанието.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът има самостоятелно три публикации в периода на докторантурата, свързани с темата на дисертацията, чрез които е осигурена възможност за запознаване на научната общност в България с основни тези от дисертационното изследване и апробиране на резултатите от него: *Brandev A., Legal mechanism of using agent/s undercover in crime detection of organized crime group, The 26th international Scientific Conference The Knowledge-Based Organization*”, 2020, ISSN 1843-682X, 141-145; *Бръндев А., Междуинституционален подход и взаимодействие между службите за сигурност и публичната администрация на Република България, Научна конференция (ЮЗУ и УНИБИТ), Списание Право, политика, администрация, 2021, ISSN 2367-4601, стр. 68-73* и *Бръндев А. Разследване чрез служител под прикритие, Юридическо списание на НБУ 2023г. том XIX, брой 1, ISSN 1314-5797, стр. 104-111.*

5. Оценка на автореферата

Изготвеният автореферат в структурно отношение съдържа два раздела: (1) Обща характеристика на дисертационния труд (мотиви за изследването, актуалност, практическа ценност, цел, основни задачи, предмет и обхват на изследването); (2) съдържание на дисертацията. Не е типично в автореферата да не се посочват

публикациите по темата на дисертационния труд и научните приноси. Особено последното е съществен пропуск, който е желателно да бъде отстранен.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Заслужава поощрение стремежът на практикуващи юристи да провеждат научни изследвания, но необходимостта те да се поставят на стабилна теоретична основа, за да постигнат онази задълбоченост, която им придава полезност за развитието на науката и за обществото като краен ефект, без съмнение изправя докторантите пред нелеката задача да издирят относимата научна литература и практика на правораздавателните органи, да я анализират и след проследяване на научната дискусия да обосноват своите становища. В съответствие със степента, в която по мое мнение дисертантът се е справил с тази трудна задача, биха могли да се направят и съответни бележки. Уместно е обособяването на бележките към дисертационния труд в две групи: общи и конкретни. Като общи бележки бих посочила: необходимостта от разширяване на обхвата на ползваната литература, от посочване на източниците на информацията, която е представена (например относно историческото развитие и чуждестранната уредба), както и от привеждане на библиографията в съответствие с позоваванията на съответните източници; необходимостта от прецизиране на ползваните понятия; необходимостта от по-силно акцентирание върху значението и последиците на разследването чрез служител под прикритие *в наказателния процес* и проблемите, които се поставят именно като част от наказателнопроцесуалното доказване; необходимостта от по-добра систематизация и последователност в изложението (за това би допринесло преосмислянето на структурата на дисертационния труд), както и от езикова редакция. Добре би било да се проследи научната дискусия и да се задълбочи аналитичният подход, тъй като без тях представянето на законовата уредба и на публикуваните вече изследвания не позволява *научно* обосноваване на оформените в практиката на дисертанта становища. Сред конкретните бележки може да се посочи необходимостта от разграничаване на някои понятия: доказателствата и доказателствените средства (напр. на с. 26: „... характера на ВДС, което служи като доказателство...“), вида на съдебните актове и тяхното съдържание (напр. на с. 65: „... разрешението като вид акт на съдебен орган не е посочено в разпоредбата на чл. 32 от НПК“), Европейския съюз и Съвета на Европа (напр. на с. 112: „...законодателството на Република България, като страна членка на Европейския съюз трябва да се съобразява с решенията на Европейския съд по правата на човека“) и др.

Бележките и препоръките са насочени към подпомагане на дисертанта да усъвършенства своето изследване и от него зависи дали да ги съобрази.

7. Заключение

В заключение, изразявам своето положително становище и предлагам на членовете на научното жури да гласуват положително за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ от Атанас Саилов Бръндев в професионално направление 3.6. Право, докторска програма „Наказателен процес“.

Член на научното жури:

доц. д-р Екатерина Салкова

R E V I E W

by Assoc. Prof. Dr. Ekaterina Salkova, appointed by Order 2266 of 08.10.2024 of the Rector of the South-West University "Neofit Rilski" as a member of the scientific jury for the public defense of the dissertation for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" of Atanas Sasov Brandev - doctoral student in the doctoral program "Criminal Process", professional direction 3.6. Law, scientific field "Social, Economic and Legal Sciences", on the topic:.

"CRIMINAL PROCEDURAL FEATURES OF THE INVESTIGATION THROUGH AN UNDERCOVER OFFICER"

1. Brief biographical data about the dissertation student

Atanas Sashov Brandev graduated from the Southwestern University "Neofit Rilski" in 2013, after graduating in 2008 from the "Countering Crime and Preservation of Public Order" department at the Academy of the Ministry of Interior. Since 01.10.2008 he has been working at the Ministry of Interior and than for 2009 up to now at the State Agency for National Security.

In 2019 he was enrolled as apart-time doctoral student in the doctoral program "Criminal Process" with scientific supervisor Prof. Dr. Vesselin Vuchkov .

2. General characteristics of the presented dissertation work

The dissertation is 182 pages long and contains 105 footnotes. The bibliography includes 92 sources (of which 88 are in Bulgarian and 4 in English), but unfortunately most of them are listed without being referred to in the text. The dissertation contains a title page; table of contents; list of abbreviations used; introduction; three chapters; conclusion; list of laws and regulations used; list of conventions used; list of regulations used; list of instructions used; list of directives and international acts used; list of foreign literature used; list of case law used; list of case law used by the European Court of Human Rights; list of literature used; list of Internet sources used; publications on the topic of the dissertation and a declaration of originality and authorship of the dissertation.

The *introduction* briefly justifies the relevance of the topic, and indicates the

purpose, objectives, subject, object and scope of the study. Chapter One of the dissertation traces the historical development of the investigation through an undercover officer and presents the legal framework for special intelligence means and specifically the undercover officer. Chapter Two is devoted to the prerequisites and procedure for using an undercover officer, the peculiarities in connection with proving through the use of this method and the provocation in the activities of an undercover officer. Chapter Three provides a comparative overview of the undercover officer regulation in the EU Member States and analyzes the peculiarities of the investigation through an undercover officer in a confidential transaction. The conclusion presents some parts of the study that the dissertationist considered to be more essential.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results and contributions of the dissertation work.

I appreciate the thesis author's effort to follow the development of the legislation related to the use of an undercover officer for the purposes of criminal procedural evidence, both in foreign and Bulgarian legal regulations. There is no doubt that practical experience significantly facilitates the understanding of the essence of special intelligence means, including the use of an undercover officer. A comparative review of the regulations regarding the scope of acts that an undercover officer may commit without incurring criminal liability is useful, and it would be useful if the thesis author shared his conclusions regarding the limits within which, in his opinion, the permissible behavior of an undercover officer should be included and beyond which his behavior should not be considered to be in accordance with the purpose for which Art. 12b of the Criminal Code was introduced. Logical, given the practical experience of the dissertation, is the predominant applied nature of the research. A number of the formulated conclusions regarding practical problems, such as for example, about "a peculiar circumvention of the term regulated by law" (p. 73), about the provocation to commit a crime in the activities of the undercover officer, about the controversial definition of the confidential transaction as an independent special intelligence means, etc. raise important questions that deserve the attention of the legislator and the scientific community. I positively assess the use of statistical data on the application of special intelligence means, incl. an undercover officer. The style is readable and, along with the main conclusions at the end of each chapter, contributes to the easy perception of the content.

4. Evaluation of dissertation publications

The doctoral student has independently published three publications during the doctoral studies, related to the topic of the dissertation, through which the opportunity is provided for familiarizing the scientific community in Bulgaria with the main theses of the dissertation research and approving its results: Brandev A., Legal mechanism of using agent/s undercover in crime detection of organized crime group, The 26th international Scientific Conference "The Knowledge-Based Organization", 2020, ISSN 1843-682X, 141-145; Brandev A., Interinstitutional approach and interaction between the security services and the public administration of the Republic of Bulgaria, Scientific Conference (Southern University of Sofia and UNIBIT), Journal of Law, Politics, Administration, 2021, ISSN 2367-4601, pp. 68-73 and Brandev A. Investigation through an undercover officer, Law Journal of NBU 2023, volume XIX, issue 1, ISSN 1314-5797, pp. 104-111.

5. Evaluation of the abstract

The prepared abstract in structural terms contains two sections:

General characteristics of the dissertation work (motives for the research, relevance, practical value, goal, main tasks, subject and scope of the research); content of the dissertation. It is not typical for the abstract not to indicate publications on the topic of the dissertation work and scientific contributions. The latter is especially a significant omission that it is desirable to eliminate.

6. Critical notes, recommendations and questions

The aspiration of practicing lawyers to conduct scientific research deserves encouragement, but the need to place them on a solid theoretical basis in order to achieve that depth that makes them useful for the development of science and for society as an end effect, undoubtedly faces doctoral students with the difficult task of searching for the relevant scientific literature and practice of the judicial authorities, analyzing it and, after following the scientific discussion, substantiating their opinions. In accordance with the degree to which, in my opinion, the dissertation candidate has handled this difficult task, appropriate notes could be made. It is appropriate to separate the notes to the dissertation work into two groups: general and specific.

As general remarks, I would point out: the need to expand the scope of the literature used, to indicate the sources of the information presented (for example, regarding historical development and foreign regulations), as well as to bring the bibliography into line with the references to the relevant sources; the need to specify the concepts used; the need to place greater emphasis on the importance and consequences of undercover investigation in criminal proceedings and the problems that arise precisely as part of criminal procedural evidence; the need for better systematization and consistency in the presentation (a rethinking of the structure of the dissertation would contribute to this), as well as linguistic editing. It would be good to follow the scientific discussion and deepen the analytical approach, since without them the presentation of the legal framework and the already published studies does not allow for scientific substantiation of the opinions formed in the practice of the dissertation. Among the specific notes, one can mention the need to distinguish between certain concepts: evidence and evidentiary means (e.g. on p. 26: "... the nature of the administrative decision, which serves as evidence..."), the type of judicial acts and their content (e.g. on p. 65: "... the authorization as a type of act of a judicial body is not specified in the provision of Art. 32 of the LAW OF SPECIAL MEANS"), the European Union and the Council of Europe (e.g. on p. 112: "... the legislation of the Republic of Bulgaria, as a member state of the European Union, must comply with the decisions of the European Court of Human Rights"), etc.

The notes and recommendations are aimed at helping the dissertation candidate improve his/her research and it is up to him/her whether to take them into account.

7. Conclusion

In conclusion, I express my positive opinion and propose to the members of the scientific jury to vote positively for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" by Atanas Sashov Brandev in professional field 3.6. Law, doctoral program "Criminal Process".
Member of the scientific jury:

Assoc. Prof. Dr. Ekaterina Salkova